

БАПУСС

Београдска академија
пословних и уметничких
струковних студија

ТЕХНИЧКО УПУТСТВО ЗА ИЗРАДУ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА

Београд

САДРЖАЈ

УВОД	1
1. ПОЈАМ И СВРХА ПИСАЊА МАСТЕР РАДА	1
2. ПРИПРЕМА ЗА ПИСАЊЕ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА	2
3. ОСНОВНЕ СМЕРНИЦЕ ЗА СТРУКТУРНО УРЕЂЕЊЕ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА	3
4. ТЕХНИЧКЕ СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА	4
5. ИЗРАДА ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ ЗА ОДБРАНУ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА	6

УВОД

Упутство за израду мастер рада намењено је студентима мастер струковних студија Београдске академије пословних и уметничких струковних студија (у даљем тексту Академија) ради лакше и брже израде рада који ће садржински, методолошки и технички одговарати основним захтевима за радове ове врсте. Упутство може бити корисно и свим наставницима у улози ментора, као и онима који обрађују, или тек намеравају да обрађују научно-стручне проблеме ове врсте.

Мастер рад представља завршни рад студента мастер струковних студија који има обележја истраживачко-практичног рада. То је самостални стручни рад које израђује кандидат у сарадњи и под вођством наставника-ментора (у даљем тексту ментор). Израдом мастер рада кандидат треба да покаже: способност примене теоријског и практичног знања у новој самосталној обради актуелне и до тада необрађене теме научних, научно-стручних и стручних дела; способност да методолошки интегрише све стечено знање и решава сложене теоријске и практичне проблеме у изабраној ужој области на нивоу дескрипције, класификације, објашњавања и систематизације; способност коришћења релевантних извора; способност анализе добијених података и представљања резултата истраживања.

Упутство се састоји од следећих делова:

- Први део: Појам и сврха писања завршног мастер рада
- Други део: Припрема за писање завршног мастер рада
- Трећи део: Основне смернице за структурно уређење завршног мастер рада
- Четврти део: Техничке смернице за израду завршног мастер рада
- Пети део: Израда презентације за одбрану завршног мастер рада

1. ПОЈАМ И СВРХА ПИСАЊА МАСТЕР РАДА

Мастер рад је теоријско и истраживачко-практично дело на одређену тему (истраживачки проблем) из одређене предметне области чијом израдом кандидат показује оспособљеност, самосталност и зрелост за решавање питања и проблема у оквиру струке за коју се школовао. Представља спој резултата теоријског и практичног истраживања кандидата.

Мастер рад треба да има одлике истраживачког рада, као што су: систематичност, методичност и аргументованост.

2. ПРИПРЕМА ЗА ПИСАЊЕ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА

ИЗБОР ТЕМЕ

Тема за израду завршног мастер рада мора бити у вези са наставним планом и програмом неког од наставних предмета из којег је студент полагао испит и резултат је консултација кандидата и ментора. За ментора може бити изабран наставник у радном односу у Академији изабран у звање за ужу стручну област којој припада и тема завршног мастер рада. Тему рада опредељује лични афинитет кандидата према одређеној научно-стручној области и његово претходно знање и искуство. Она може да буде резултат теоријског приступа одређеног проблема, или практичног аспекта истраживачко-стручне области (практично истраживање одређене појаве или анализа случаја из праксе).

Тему завршног мастер рада студент бира са листе понуђених оквирних тема на одговарајућој Катедри и у договору са изабраним ментором. Кандидат може, у договору са наставником, сам да предложи тему завршног рада али је мора одобрити одговарајућа катедра. Без обзира на аспект истраживања, тема треба да задовољи одређене критеријуме: савременост и актуелност, атрактивност, релевантност за дату истраживачко стручну област, подобност за обраду, прецизност итд.

БИБЛИОГРАФСКА ПРИПРЕМА

Након избора теме приступа се, у консултацији с ментором, прикупљању литературе која је кандидату неопходна за добијање релевантних података, истраживању, изради рада и извођењу адекватних закључака.

Истраживање треба да се ослања на изворе података који могу бити примарни или секундарни. До примарних извора података кандидат долази на основу сопствено спроведених истраживања (анкете, интервјуи итд.). Секундарни извори података односе се на разне писане материјале (књиге, монографије, радове презентоване на домаћим и иностраним научним скуповима, радове објављене у домаћим и међународним часописима, резултате већ спроведених истраживања, разна документа и податке из привредних и јавних установа и на друге материјале у штампаном, или електронском облику).

3. ОСНОВНЕ СМЕРНИЦЕ ЗА СТРУКТУРНО УРЕЂЕЊЕ

Мастер рад обухвата:

1. Насловну страну
2. Апстракт и кључне речи (на српском и енглеском језику)
3. Садржај
4. Увод
5. Разраду задате теме
6. Закључак
7. Списак литературе.

Насловна страна је прописана у погледу елемената и дата је на сајту Академије (<https://www.bpa.edu.rs/sr-cyrl-cs/strucna-praksa>).

Рад садржи Апстракт обима до 500 речи и кључне речи (од три до пет) на српском и енглеском језику.

У садржају су наведени сви наслови и поднаслови у раду, као и бројеви страна на којима се налазе.

Након садржаја, треба навести садржај табела, слика и графикона (нумерацију, назив и страну у раду).

У уводу се презентује тема која се разматра у раду, указује на њен значај и мотиве за обраду, наводе циљеви истраживања, полазне хипотезе, методолошки оквир истраживања и даје краћи преглед структуре рада.

Кандидат обрађује тему рада у разрази мастер рада. Овај део садржи приказ теоријских и практичних резултата који се односе на задату тему. Рад треба да има јасну логичку структуру исказану у више поглавља означених одговарајућим насловима и поднасловима. Кандидат је дужан да у тексту мастер рада напише под цитатом део, или цео научни рад, део књиге, чланка и сл., који је коришћен у раду. Референцирање извршити у *APA* стилу и у оквиру текста и са списком референци на крају рада.

Након анализе у главном делу мастер рада кандидат пише закључак у коме презентује резултате до којих је дошао у раду, као и могућности практичне примене резултата истраживања.

У последњем делу рада даје се списак литературе који обухвата све библиографске изворе коришћене приликом израде мастер рада (књиге, чланци, интернет сајтови, извештаји компанија итд.).

По потреби могуће је додати прилоге на крају мастер рада.

4. ТЕХНИЧКЕ СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА

Обим текста: најмање 50, а највише 100 страница.

Формат текста: А4 (210x297 mm), маргине све по 2,5 cm, проред *1,5 lines*, *Justified* поравњање, First line: 1,25 cm.

Величина фонта текста: *Times New Roman 12*

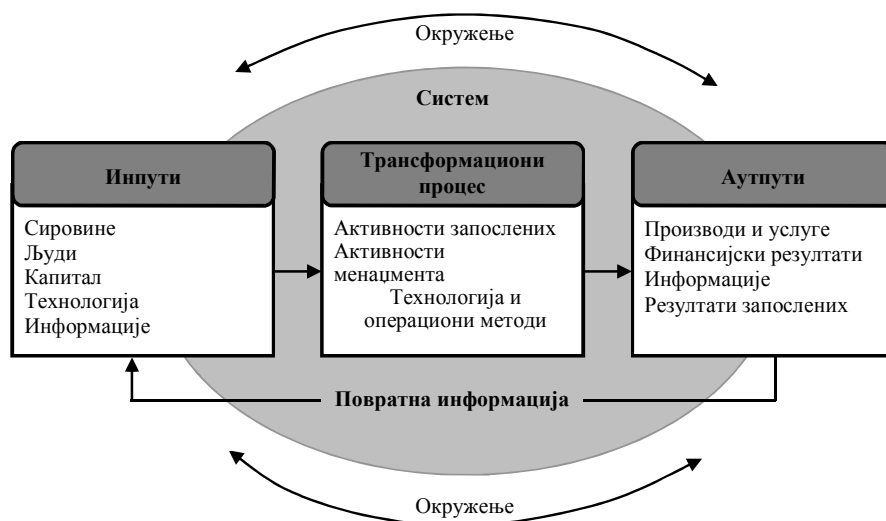
Величина фонта наслова:

1. НАСЛОВ ПОГЛАВЉА – фонт: Times New Roman 13, All caps, Bold

1.1. Поднаслов поглавља -фонт: Times New Roman, 12, Bold

1.1.1. Други ниво поднаслова - фонт: Times New Roman, 12, Italic

Слике, или графикони: означавају се редним бројевима и насловом, Коришћен фонт: **Times New Roman, 11, Bold**. Нумерација и назив слика, или графикона врши се на нивоу целог рада. Испод нумерације и назива слике, или графикона наводи се цео извор: Презиме, прво слово имена. (година издања). *Назив дела*. Место издања: Издавач, број стране на којој се у извору слика или табела налази – фонт *Times New Roman 10, Italic*.

Слика 1. Организација као отворени систем

Извор: Robbins, S., Coulter, M. (2005). Menadžment. Beograd: Data status, str. 35.

Табеле: означавају се редним бројевима и свака од њих има свој назив. Фонт је, такође, **Times New Roman, 11, Bold**. Нумерација табела се врши на нивоу целог рада. Испод табеле наводи се цео извор: презиме, прво слово имена. (година издања). *Назив дела*. Место издања, Издавач, број стране на којој се у извору слика или табела налази – фонт је Times New Roman 10, *Italic*.

Табела 1. Дескриптивни показатељи за параметре задовољства послом у 2010. години

H=492	1	2	3	4	5	Min	Max	Mean	Std.Dev	Varian.	Coeff.V ar.
<i>c₁</i>	55	134	182	85	36	1	5	2,82	1,075	1,155	38,08
<i>c₂</i>	13	69	214	138	58	1	5	3,32	0,946	0,895	28,47
<i>c₃</i>	46	138	201	72	35	1	5	2,82	1,027	1,055	36,42
<i>c₄</i>	79	139	178	64	32	1	5	2,66	1,095	1,199	41,23
<i>c₅</i>	15	88	205	114	70	1	5	3,28	1,014	1,028	30,93
<i>c₆</i>	15	82	232	118	45	1	5	3,19	0,926	0,857	28,99

Извор: Истраживање аутора

Формуле: користити *Equation Editor*, са нумерацијом на десној ивици.

$$TJS_i = \frac{(c_{1i} + c_{2i} + c_{3i} + c_{4i} + c_{5i} + c_{6i})}{6} \dots\dots\dots(1)$$

РЕФЕРЕНЦЕ (ЦИТИРАЊЕ) И НАВОЂЕЊЕ ЛИТЕРАТУРЕ

Навођење књиге или монографије

Презиме, Иницијал имена. (Година). *Наслов*. Место: Издавач.

(Један аутор)

1. Денковић, Д. (2010). *Добра управа*. Београд: Правни факултет Универзитета у Београду.
2. Schein, E. (2004). *Organizational Culture and Leadership*. (3rd edition). San Francisco: Jossey-Bass.

(Више аутора)

3. Crane, A., & Matten, D. (2015). *Business Ethics: Managing Corporate Citizenship and Sustainability in the Age of Globalization*. Oxford University Press.

Чланци у часописима

Презиме, иницијал имена. (Година). Наслов. Назив часописа, волумен (Суппл. Број суплемента), прва страна чланка-последња страна чланка.

(Један аутор)

4. Coklar, A. N. (2012). Evaluations of students on Facebook as an educational environment. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry*, 3 (2), 42–53.

5. Marković, M. (2020). The role of emotional intelligence as a leadership characteristic in conflict resolution in organizations. *Ekonomija: teorija i praksa*, 13 (1), 1–18.

(Више аутора)

6. Zanamwe, N., Rupere, T., & Kufandirimbwa, O. (2013). Use of Social Networking Technologies in Higher Education in Zimbabwe: A Learners' Perspective. *International Journal of Computer and Information Technology*, 2 (1), 8–18.

7. Jovanović, P., Petrović, D., Mihić M., & Obradović V. (2012). Necessary Skills of Managers in Transition Countries – The Case of Serbia. *Technics Technologies Education Management*, 7 (2), 631-637.

Саопштење у зборнику са научне конференције штампано у целини

Презиме, Иницијал(и) имена. (Година). Наслов. У: *Назив зборника*.

(прва страна чланка-последња страна чланка). Место: Издавач.

8. Цветковић, В. Н. (2002). Институције, држава, идентитет. У: *(Ре)конструкција институција: годину дана транзиције у Србији* (стр. 27–42). Београд: Институт за филозофију и друштвену теорију.

Извор са интернета

Наслов стране, сајт, датум преузимања података

9. Serbia Organica, Nacionalno udruženje za razvoj organske proizvodnje. <http://www.serbiaorganica.info/info-za-potrosace/kako-prepoznati-organski-proizvod/> (15.12.2020).

5. ИЗРАДА ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ ЗА ОДБРАНУ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА

За усмену одбрану завршног мастер рада кандидат треба да припреми презентацију у програму *MS PowerPoint*. Водити рачуна да број слајдова буде усклађен са 15 минута излагања.

Приликом израде презентације кандидат треба да води рачуна и о следећем:

- да први слајд садржи све елементе попут насловне страна рада;
- да наредни слајдови садрже кратак приказ теоријског и емпиријског истраживања, са предлогом за даља истраживања и закључком.

У току израде завршног мастер рада предметни наставник, односно ментор, дужан је да студенту пружи неопходну помоћ у виду консултација (предлагање литературе, прегледања делимичних резултата рада, давања упутстава за решавање проблема итд.).

Студент завршни мастер рад ради самостално, у складу са утврђеним садржајем и структуром. У раду користи одговарајућу литературу коју наводи на крају рада и као фусноте у самом раду.

По завршетку рада студент подноси ментору рукопис рада на коначни преглед. Ментор је дужан да изврши преглед завршног мастер рада и студента упуту на евентуалне допуне и корекције. Завршни мастер рад сматра се завршеним када студент добије сагласност ментора.

Кандидат може приступити одбрани завршног мастер рада након положених испита, обављене стручне праксе и пројектног рада.

Кандидат са потврдом о испуњености услова за полагање завршног мастер рада подноси студентској служби (стручна пракса) образац пријаве и одбране завршног рада – ОСС/ССС/МСС, заједно са четири укоричена примерка завршног рада (1 тврд повез и 3 спирално повезана), као и електронски запис рада и презентације рада на *CD*-у у *PDF* формату. Студентска служба заказује одбрану завршног мастер рада у за то одређеном термину. Одбрана рада је јавна и обавља се у просторијама Академије.

